

Kudüs'e Esmek

Yıldızsız bir geceydi. Alabildiğine siyah alabildiğine sessiz. Yatağında oturmuş birer birer yaktığım mumları yanı başımdaki komodine yerleştiriyordum. Derken pencere tıklandı nazikçe. O kadar nazikti ki neredeyse duymayacaktım. Hiç tarzı değildir halbuki. Her vuruşunda titretir camımı da öyle anlarım geldiğini. Yalnız bugün farklı. Eğri büğrü bir dal parçasıyla iki yumuşak vuruş. Suçunu biliyor da ondan çekingenliği. Almasam mı içeri diye düşündüm ilkin. Duymazdan geldim vuruşlarını. O da sessiz sessiz vereceğim kararı bekledi. Kıyamadım, açıverdim pencereyi. Küçük ama davetkâr bir aralık bıraktım. O aralıktan doluşuverdi odama. Bütün mumlarım söndü. Halbuki ne kadar uğraşmışım onları yakmak için. Hüzünlü bir bakış attım üzerlerinden hala ince bir duman süzülürken. Sonra misafirime döndüm. Sözde iki saat önce gelecekti. Hafızamı zorladım daha önce geç kaldığı bir zaman hatırlamak için. Beyhude bir çaba. Dayanmadım sordum:

-Niçin geciktin?

-Uzun yoldan geldim.

Açıklamasını yeterli buldum mu diye belli etmeden süzdü beni. Yeterli bulmadım elbet ama bu gecelik ses etmedim. Karşımdaki sandalyeye kuruluverdi pervasızca. Cam hala aralık. Ürperdim, lakin cam açık olduğundan mı? onun odamdaki varlığından mı? kestiremedim. Elime gelen ilk şeyi sırtıma geçirdim. Kullanılmaktan dört tarafı delinmiş taba renkli derviş hırkam. Deliklerine rağmen ısıtıyor içimi. Bir hırka giydim diye derviş olmamışım elbet. Zamanında hırkayı bana hediye eden dostum anlatmıştı. Derviş 'kapı eşiği' demekmiş. Kapı eşiği gibi hiç söylenmeden hizmet edebilmek gerekirmiş. Üstüne üstlük basarlanmış kapı eşiğine. Derviş bu eşiğe geldiğinde sırlara vâkıf olurmuş. Vav misali secdede Rabbinin önünde ihtiramla eğilip, kendini miraca götüren tahiyyatında bütün takdis ve duaları Rabbine takdim edermiş...ve orada her şeyi geride bırakıp kapı eşiğine geri dönüp sonsuzluğa gark olurmuş...

Tekrar misafirime döndüm. Ne kadar uzun zaman olmuş görüşmeyeli. Son gezimizden sahneler doluştu zihnime. Işıltılı İspanya sokakları... Unutmak ne mümkün! Bir ırmak belirdi gözlerimin önünde ilkin. Akıntıyı takip edişimiz, ah, su damlalarını kirpiklerimde hissedecek kadar yakındık. Bir anda yaldızlı işlemeler çıkmıştı karşımıza: Kurtuba Camii. Endülüs Mimarisinin incisini bu kadar yakından görünce, ihtişamı karşısında dilim tutulmuştu adeta. Verdiğim tepkiden hoşnut, geniş bir gülümseme yerleşmişti yüzüne. Mimariye olan düşkünlüğümü bildiğinden gündüzleri şehirdeki mimari başarıları keşfeder, geceleri muhakkak beni götürürdü.

Nerelere gitmemiştik ki. Üçgen kubbeleriyle fütüristik Faysal Camii, bitişiğindeki göle kırmızı gül işlemelerini yansıtan Putra Camii, devasa bir düğün pastasına benzeyen Samarra Ulu Camii... Her defasında bir öncekinden daha çok şaşırtmayı başardı beni. Biricik dostum, beni hiç hayal kırıklığına uğratmadı. Bir kez daha baktım sandalyemdeki eğreti duruşuna. Onda bugün bir anlayamadığım farklılık var. İçi sıkkın, ruhu dargın. Onu böyle görmeye alışık değilim. “Neyin var?” dedim en samimi halimle. Cevap vermedi. Sessizliği daha da korkuttu beni. Aniden hareketlenmesiyle irkildim. Oturduğu sandalyeden fırladı ve bir çırpıda yanıma ulaştı.

-Gel, dedi buyurgan bir ses tonuyla, sana göstereceğim.

Cevap vermeme fırsat kalmadan beni sırtına bindirdi. Her zaman yaptığım gibi başımı ve gövdeyi olabildiğince yasladım ve kollarımı doladım düşmemek için. Pencerenin aralığından karanlık geceye estik birlikte.

-Nereye gittiğimizi söylemeyecek misin?

Cevap vermedi. Daha önce birkaç kere tecrübe ettiğim üzere bu “Gidince görürsün” demek. Kaderime razı oldum ve altımızdan akıp giden evleri, sokakları, şehirleri izledim bir süre. Herkes ve her şey uykuda. Bakışlarımı gökyüzüne çevirdim tekrar. Soluk kadife siyah örtü uykuda olan her şeyle birlikte beni de, bizi de sarıp sarmalamış. Göz kapaklarımı yavaşça kapatırken düşünceler zuhur etti zihnime. “Bu gece neden hiç yıldız yok?”

...

“İşte geldik” Gözlerimi açtım. Nerede olduğumu anlamam uzun sürmedi. Kubbet-üs Sahra'nın altın bir tepsi gibi parlayan kubbesi gözlerimin önünde duruyordu. Sekizgen Kasnak üzerinde zarifçe kıvrılan yarım küre, sahip olduğu tüm ihtişamı cömertçe davetsiz misafirlerine sunmaktaydı. Önce kubbenin çevresinde birkaç tur attık. Sonra beni yavaşça geniş avluya, kubbeyi en güzel görebileceğim yere indirdi. Ben ve karşımda bir sultan asaletiyle yükselen Kubbet-üs Sahra. Etrafımdaki her şey bir anlığına yitip gitti. Kalp atışlarım üç dinin kalp atışlarına karıştı. Altın ışık huzmeleri üzerime düştükçe ben insan olmanın şerefini ve aciziyetini tüm benliğimde hissettim. Biliyordum ki bu ışıltılı yapı her kıvrımında ayrı bir hikâye, ayrı bir sır gizlemekte. Gözlerimi kırpmadan izledim kubbenin güneşi kışkandıracak parlaklığını. “Gece vakti hiç ışık yokken bu kubbe nasıl olur da ışıltılı parlar” diye sormadım, sormadım...

Derken yol arkadaşımın sesiyle kendime geldim. “Şimdi anladın mı neden geciktiğimi?” Kafamı salladım usulca. Bütün bir günü Kudüs'te geçirmiş olmalı. “Geldiğin için teşekkürler”

diye fısıldadım. “Ben olsam burayı bırakıp gelmezdim.” İçimden geçenleri duymuş gibi şefkatle sırtına aldı beni. Tekrar yükseldik, yükseldik. Bütün şehir önümüzde uzanıyordu. Ne bir ses vardı ne ışık. Hava soğuktu, belki de yüksekte olduğumuzdan ben öyle hissetmişim. Hırkama iyice sokuldum ve kendimi dostumun emin ellerine bıraktım.

Önce Memlûklülerin Kudüs’e bıraktığı en güzel miras olan Davut Kulesinin çevresinde birkaç tur attık. Daha sonra hemen bitişiğindeki kalenin surları boyunca ilerledik. Kalenin duvarlarında haçlı seferlerinden kalma izleri ve daha tazecik olan kurşun deliklerini yan yana görmek, yüreğimi titretti, hâlet-i ruhiyemi tarifi imkânsız bir duruma soktu.

Derken bir anda alçaldık. Taş evlerin arasından, tozlu sokakların üstünden süzüldük. Yanımızdan geçip giden pencerelerin içindekileri görmeye çalışıyordum. Pencerenin birinin önünde küçük bir oğlan çocuğu oturuyordu. Simsiyah lüle lüle saçları, ince entarisinin omuz başlarına dökülüyordu. Minik esmer avuçlarını semaya kaldırmış, kendi kendine mırıldanıyordu. Bir an göz göze geldik. Gördüğünün gerçek olup olmadığını anlamak istercesine gözlerini kırıştırdı. Ona gülümsedim, sonra hızla yanından geçip gittik. O esnada birden kendimi ağırlaşmış hissettim. Bu tanıdık bir histi: Hani gücünü aşan bir şey yüklenir ya bazen insanın sırtına. Ezileceğin sanırsınız, nefesi kesilir, kalbi çırpınır durur kurtulmak için. Hani Rabb’e dayanma gücü için yalvarır ya geceler boyu. Sık gelmez bu durum insanın başına, fakat geldi mi o ağırlıktan kurtulmadan yaşayamaz insanoğlu... İşte öyle bir ağırlıktı üstümdeki. “Hayırdır inşallah” dedim. “Hayırdır” dedi dostum, yüzünde sırlı bir gülümseme. Üzerimdeki ağırlığı düşünmemek için tekrar pencerelere çevirdim başımı. Bir süre daha uğuldayarak estik gittikçe daralan sokaklarda. O sırada birden gördüm: Kendimi. Bir evin camının yansımasındaydım. Derviş hırkamın saçakları dolanmıştı dört bir yanıma. Dostumun sırtında ben, düşünceli gözlerimle kendime bakıyordum. Düşünceliydim, ağırlığım sebepini bulmuştum çünkü. Çok değil, az önce göz göze geldiğim oğlan çocuğunun duasından kelimeler derviş hırkamın ipliklerine takılmış, benimle Kudüs sokaklarını dolaşıyordu. Şaşırdım. *Küçük bir çocuğun duası bu kadar ağır olabilir mi?* Dalga dalga çaresizlik iliklerime işledi. “Gidelim” dedim. İkiletmedi. Birkaç saniye içinde tekrar süzülüyorduk.

...

Gizemli bir dehliz gibi şehri dolaşıyorum

sıkıca tutuyorum kendimi,

şehre karışmaktan alkoymaya

(Kan Kalesi- 1966)

Kelimeler yeter sandılar insanlar. Bir şehri anlatmaya kelimeler yeter sandılar. “Ursalim” dediler ilkin bu şehre barış var diye. “Dâvûd’un Şehri” dediler, Dâvûd da insandı, geldi, geçti. “Beytül’ Makdis” dediler, kutsanmış bir ev. En çok da “Kudüs” dediler, temizdir, mukaddestir diye. Hiçbir isim tam olarak anlatamadı bu şehrin hikayesini. Şimdi ben, dostumun sırtında, sokaklarını dolaşırken bu şehrin, esrarına mazhar olmaya çalışırken, bu şehre karışmak fikrinden korkuyordum. O esnada korkumu hissetmiş gibi ılık bir meltem suratımı sıyırıp geçti. Bir ses duyduğuma emindim. Anlayamadığım bir cümle, fakat tanıdık. Meltemin içinde, belki de meltemin taşıdığı. “Bir şey mi dedin?” diye sordum dostuma. Cevap vermedi. Tekrar Mescid-i Aksa’nın avlusundaydık. “Sıkı tutun” dedi dostum. Ben neler olduğunu anlayamadan yükselmeye başladık. Yükseldik, yükseldik. Kubbe’t-üs Sahra’dan yansıyan altın ışık huzmelerinin ulaşabildiği son noktadan bile daha çok yükseldik. Daha önce hiç böylesine yükseğe çıkmamıştık onunla. Beni taşımakta zorlandığını hissettim. Belki de derviş hırkamin saçaklarına takılan dua parçalarını çıkarmalıydım. “Bunu sakın yapma” diye inledi dostum. Artık iyice yorulmuştu. “Ben seni taşıyım” dedi. İyi de beni nereye taşıyacaktı ve de niçin? Sorular zihnime doluşurken titrediğimi fark ettim. Derviş hırkama iyice sokuldum, fakat artık o da ısıtmaya yetmiyordu beni, içimi. Ben hırkama sokuldukça, kalbimin üzerindeki ağırlığın arttığını hissettim.

...

O esnada birden gözlerim kamaştı. Durduk. Göz kapaklarımı yavaşça araladım. Gözümü kamaştıran şey bir yıldızdı. Ve o yıldız konuşmaya başladı. Fakat benimle değil, yanımda yorgunluktan bitap düşmüş dostumla:

-Teşekkürler Rüzgâr. Görevin buraya kadardı. Buradan sonra herkes yola kendi devam eder.

Rüzgâr önce beni selamlayıp daha sonra saygı ile konuşan yıldızın arkasına esti. Onun bir yıldız değil de Süleyman (AS) olduğunu çoktan anlamıştım. Nitekim başka “yıldızlar” da belirlemeye başlamıştı çevremizde. Kimler yoktu ki! Âdem (AS), Dâvûd (AS), İsa (AS)... Hatta bir ara Ebu Eyyûb el-Ensari’yi dahi görmüştüm. *Bütün yıldızlar olması gereken yerdeydi.* Nurlu çehreleri bana dönmüştü. “Devam et” diyorlardı sanki. “Sen eşiktesin. Devam et.” Devam ettim. Bu defa tek başıma. Yükseldim, tüm ağırlığıma rağmen. Öyle ki, yıldızlar bile gözden kaybolmuştu. Yahut ben göremiyordum. Ve birden, dolunayı gördüm. Dudaklarımı güçlülükle oynatarak mırıldandım. “*Esselâmü aleyke eyyühen-Nebiyü ve Rahmetullâhi ve berakâtüh*”

...

Secdeden kalktım. Uzun zamandır tuttuğum nefesimi bıraktım. Mahmur gözlerle odama göz gezdirdim. Derken gözüm pencereye takıldı. Ne zamandır açtıktı acaba? Buz gibi olmuşum. Yavaşça doğrulup penceremin başına gittim. Simsiyah örtünün üzerinde ışıl ışıl parlayan yıldızlara baktım. Esen rüzgârın sesini diledim ve penceremi usulca kapattım.

Elif Leyal Uđrař

Okul: Kartal Anadolu İmam Hatip Lisesi